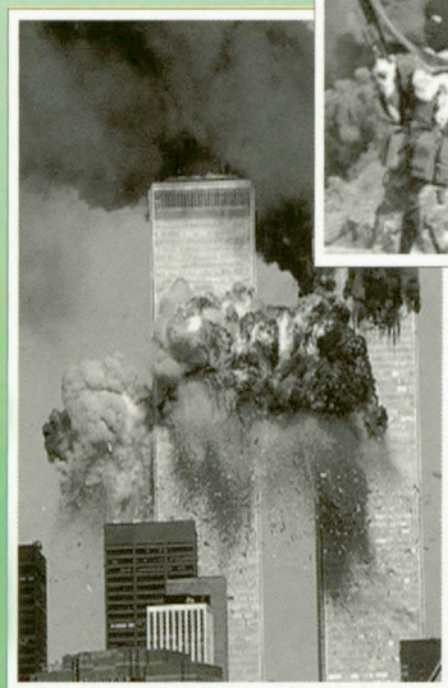

Katastrofy naturalne i cywilizacyjne

Terroryzm współczesny.
Aspekty polityczne,
społeczne i ekonomiczne

pod redakcją:
Mariana Żubera

Wrocław 2006

Recenzenci:

prof. dr hab. inż. Jerzy Zwoździak – Politechnika Wrocławska,
Zakład Ekologii i Ochrony Atmosfery
dr hab. inż. Janusz Szelka – Wyższa Szkoła Oficerska Wojsk Lądowych,
Uniwersytet Zielonogórski

Korekta:

Ewa Mikusz, Barbara Męcarska

Projekt okładki:

Marek Dolot

© Copyright by Wyższa Szkoła Oficerska Wojsk Lądowych im. gen. T. Kościuszki
Wrocław 2006

ISBN 83-87384-86-0

Druk i oprawa: Drukarnia Wyższej Szkoły Oficerskiej Wojsk Lądowych
im. gen. T. Kościuszki
ul. Czajkowskiego 109
51 – 150 Wrocław

Zam. nr 1368/2006

Nakład 150 egz.

Mirosław SMOLAREK

Wyższa Szkoła Oficerska Wojsk Lądowych im. gen. T. Kościuszki we Wrocławiu

TRANSFORMACJA ORGANIZACJI TERRORYSTYCZNEJ DO PARTII POLITYCZNEJ NA PRZYKŁADZIE LIBAŃSKIEGO HEZBOLLAHU

Szyicka partia Hezbollah (هلللا بزح - Partia Boga) jest obecnie jednym z najwyraźniejszych elementów libańskiej sceny politycznej. Hezbollah uznawany jest przez większość państw zachodnich¹ za organizację terrorystyczną. Cieszy się szerokimi wpływami wśród muzułmańskiej części społeczeństwa libańskiego, posiada swoich przedstawicieli w parlamencie i rządzie tego kraju, a w krajach arabskich postrzegany jest za jedyną siłę w tym państwie, która skutecznie walczy z wrogiem świata arabskiego - Izraelem.

Aby przedstawić genezę powstania Hezbollahu, należy krótko przeanalizować położenie szyitów w Libanie po odzyskaniu niepodległości w 1943 r. Narzucony przez Francję wyznaniowy podział władzy spowodował, że społeczność szyicka nie miała wpływu na życie polityczne Libanu. Szyici stali się „pariasami” we własnym kraju rządzonym przez chrześcijańskich Maronitów i muzułmańskich Sunnitów. Równocześnie w ciągu 50 lat doszło do gwałtownej ekspansji demograficznej Szyitów, którzy w roku 1921 stanowili 9% ogólnej populacji społeczeństwa, a w chwili wybuchu wojny domowej w 1975 ich populacja zwiększyła się do 30%². Po fali emigracji libańskich chrześcijan spowodowanej wybuchem wojny domowej, Szyici stali się największą grupą etniczną w kraju, która obecnie liczy szacunkowo 34% ludności³. Najbardziej rozgoryczeni swoim położeniem Szyici dołączali w latach 60 i 70 ubiegłego wieku do radykalnych rewolucyjnych ruchów palestyńskich, które znalazły bardzo podatny grunt do swojej działalności wśród uchodźców skupionych w obozach palestyńskich w Libanie⁴.

---

¹ Hezbollah uważany jest za organizację terrorystyczną przez USA, Kanadę, Australię, Wielką Brytanię, Izrael oraz od 10.03.2005r. przez Unię Europejską.

² Dane demograficzne przybliżone, gdyż w Libanie nie przeprowadza się powszechnych spisów ludności, ponieważ ich wyniki mogłyby wywołać niepokoje społeczne związane z i tak kruchą religijną strukturą podziału władzy. Dane na podstawie: Salim Nasr, *"La Transition des chiites vers Beyrouth: Mutations sociales et mobilisation communautaire à la veille de 1975"* [in] *Mouvements communautaires et espaces urbains au Machreq*, Editions du CERMOC, Beirut 1985. s. 87-116.

³ C. H. Colbert - *Middle East Patterns*, Westview Press, Colorado 2000, s. 262.

⁴ Emigracja uchodźców palestyńskich do Libanu datuje się od 1948 r., gdy napłynęła pierwsza ich fala (ok. 100.000) będąca rezultatem przegranej wojny Arabów przeciwko utworzeniu państwa Izrael. Obecnie populacja uchodźców palestyńskich w Libanie liczy oficjalnie 400 tys. osób skupionych w 16 obozach, aczkolwiek nieoficjalne dane szacują tę liczbę na ok. 600 tys.

<http://www.un.org/unrwa/refugees/camp-profiles.html>

Po wybuchu wojny domowej Szyici pod przywództwem duchowego guru Mussy al Sadra utworzyli własną partię oraz organizację paramilitarną popularnie znaną pod akronimem AMAL (*arab. nadzieja*)⁵, która jednak prezentowała bierne podejście do walki o władzę, dążąc tylko do uznania praw Szyitów w społeczeństwie libańskim oraz sprawiedliwego traktowania muzułmańskiego południa kraju. Taka postawa nie podobała się bardziej radykalnej części ruchu szyickiego, a szczególnie młodym klerykom, z których część pobierała nauki u samego Ajatollaha Chomeiniego w Najaf (Irak), gdy przebywał tam na wygnaniu i zapoznana była z ideologią rewolucji islamskiej⁶. Żądali oni bardziej radykalnego podejścia do sprawy szyickiej, a po zwycięstwie Strażników Rewolucji w Iranie, za ich przykładem chcieli zburzyć panującą wyznaniową strukturę podziału władzy w kraju oraz wzywali do utworzenia islamskiego państwa wyznaniowego. Pragmatyczne podejście AMAL-u i jego prolibański charakter nie odpowiadał koncepcji rewolucji muzułmańskiej lansowanej przez Iran. Efektem tego było pojawianie się na libańskiej scenie politycznej nowego, radykalnego ugrupowania szyickiego o nazwie Hezbollah, które za przyzwoleniem Syrii umożliwiło Iranowi i jego Strażnikom Rewolucji (których ok. 1000 zostało skierowanych do doliny Bekaa) ingerencję w wewnętrzne sprawy Libanu oraz pozwoliło rozszerzyć zarzewie rewolucji islamskiej na nowe tereny.

Cel Hezbollahu zdefiniował jeden z przywódców ruchu Husayn al-Musawi, który stwierdził, że „celem nie jest utworzenie państwa islamskiego w jednym kraju, lecz utworzenie jednego państwa islamskiego skupiającego wszystkie kraje”⁷. Swoją program polityczny Hezbollah ogłosił jednak dopiero w 1985 r.⁸ Oficjalnym powodem utworzenia Hezbollahu była inwazja izraelska w 1982 r. Głównym zadaniem miała być walka o wyzwolenie terenów zajętych przez „syjonistycznego okupanta”. Jako, że Stany Zjednoczone oraz inne państwa zachodnie zaangażowane w konflikt w Libanie były postrzegane jako przeciwnicy planów utworzenia państwa panislamskiego oraz jako domniemani sojusznicy Izraela, stali się również celami ataków „Partii Boga”. Nowa organizacja paramilitarna szybko i w bardzo krwawy sposób dała znać o sobie poprzez szereg aktów terrorystycznych. Hezbollah jako pierwszy zastosował metodę ataków samobójczych, tak teraz chętnie wykorzystywaną przez terrorystów muzułmańskich. 18 kwietnia 1983 r. zamachowiec – samobójca zabił 63 osoby w ambasadzie USA w Bejrucie. W tym samym roku doszło do jednego z najgłośniejszych w historii samobójczych zamachów terrorystycznych. 23 października kierowca – samobójca samochodem ciężarowym wypełnionym po brzegi materiałem wybuchowym staranował bramę koszar amerykańskiej piechoty morskiej w Bejrucie i zdetonował ładunek wybuchowy, zabijając 241 marines oraz niszcząc kompleks koszarowy. Po 20 sekundach od tego ataku, w oddalonych o siedem kilometrów kwaterach francuskich spadochroniarzy z sił międzynarodowych eksplodowała bomba, zabijając 58 żołnierzy. Natomiast 10 dni później inny samochód ciężarowy eksplodował w koszarach armii izraelskiej w Tyrze,

⁵ Pełna nazwa ruchu brzmi „*Afwaj al-Muqawamah al-Lubnaniya*” (Legiony Libańskiego Oporu)

⁶ U Chomeiniego studiowali twórcy Hezbollahu tacy, jak: Sayyed Abbas al-Musawi, Subhi Tufayli, Muhammad Hussein Fadlallah czy też obecny przywódca Hassan Nasrallah, za: Pelletiere S., *Terrorism: National Security Policy And The Home Front*, The Strategic Studies Institute, 1995 s. 6.

⁷ Wywiad z Husaynem al-Musawi [w:] *Al-Harakat al-Islamiyya fi Lubna*, Dar al-Shira', Beirut 1984 s. 26-27.

⁸ *Nass al-risala al-maftuha allati wajjahaha Hizbullah ila al-mustad'afin fi Lubnan wal-alam* (List otwarty Hezbollahu do wydziedziczonych w Libanie i do całego świata), Beirut 16 luty 1985 r.

zabijając 29 żołnierzy izraelskich oraz ponad 30 przetrzymywanych tam więźniów palestyńskich i libańskich. Taki „debiut” Hezbollahu (który notabene z reguły nie przyznaje się do takich zamachów, lecz wszelkie ślady i dowody wskazują na tę grupę jako sprawcę), wywołał przerażenie w krajach zachodnich oraz spowodował, że grupa ta zaczęła cieszyć się okrutną sławą na arenie międzynarodowej. Dalsze ataki Hezbollahu na przedstawicielstwa USA w Libanie (np. ambasadę w 1984) przyczyniły się do wycofania wojsk USA z tego kraju.

Dalsze akcje „Partii Boga”, oprócz „rutynowych” ataków na żołnierzy Izraela (IDF) oraz wspierających ich żołnierzy Armii Południowego Libanu (SLA), jak również wymiany ognia z siłami UNIFIL rozlokowanymi w Południowym Libanie, polegały na akcjach terrorystycznych skierowanych przeciwko obywatelom państw zachodnich. Hezbollah wystawił się również serią porwań dyplomatów (specjalnego wysłannika Biskupa Canterbury Terrego White’a), dziennikarzy (Amerykanina Terry’ego Andersona czy też Brytyjczyka John’a McCarthego) i więzieniem oraz zabójstwem wysokich rangą żołnierzy i agentów USA (pułkownika Marines Williama R. Higginsa i szefa placówki CIA w Bejrucie Williama Buckley’a). Szacuje się, że w latach 1982 – 1992 terroryści spod znaku „Partii Boga” porwali ponad 30 cudzoziemców. Dziełem tej grupy było również słynne porwanie 14 czerwca 1985 r. samolotu TWA lot 847, którego dramatyczny przebieg stał się kanwą kilku filmów, a zastosowana taktyka zmiany lotnisk oraz potajemnego dołączenia do porywaczy na lotnisku w Bejrucie ok. 12 dodatkowych uzbrojonych terrorystów, oraz dywersyfikacja miejsca przetrzymywania zakładników, kompletnie zaskoczyła jednostki antyterrorystyczne.

Hezbollah rozwinął również swoje komórki poza granicami kraju, które dokonywały aktów terrorystycznych poza Libanem. Z reguły wymierzone były w placówki Izraela (aczkolwiek jak zwykle Hezbollah nigdy oficjalnie nie potwierdził swojego udziału w tych zamachach). „Partii Boga” przypisuje się samobójczy zamach przy użyciu samochodu ciężarowego z materiałem wybuchowym na ambasadę Izraela w Buenos Aires⁹ 17.03.1992 r. Wybuch zabił 29 i ranił 242 osób przeważnie obywateli argentyńskich, w tym wiele dzieci. Dwa lata później, 18.06.1994, samochód – pułapka eksplodował w budynku Towarzystwa Żydowskiego w Argentynie (Argentine Israelite Mutual Association - AMIA) w Buenos Aires. W wyniku ataku siedmiopiętrowy budynek zawalił się, grzebiąc pod gruzami ciała 95 osób. Rok 1994 charakteryzował się serią zamachów na społeczność żydowską zamieszkującą poza Izraelem. Kilka dni po tragedii w Buenos Aires nastąpiła eksplozja panamskiego samolotu lot 00901, na pokładzie którego zginęło 12 Żydów i 9 osób innych narodowości oraz zamachy bombowe na ambasadę Izraela i dzielnicę żydowską w Londynie. Wszystkie te akcje wiązane są z Hezbollahem.

Działania „Partii Boga” w fazie intensywnego stosowania terroru można podzielić na cztery kategorie.

- 1) operacje mające na celu usunięcie z sztyckich rejonów Libanu przedstawicieli i żołnierzy innych państw, (zamachy samobójcze, porwania obywateli państw zachodnich, ataki na pozycje IDF i wymiana ognia z wojskami UNIFIL);

---

⁹ W Argentynie żyje największa populacja Żydów (poza Izraelem) szacowana na ok. 200 tys.
http://en.wikipedia.org/wiki/Jews_in_Argentina#Argentina

- 2) operacje wspierające działania Iranu w zakresie walki z „Wielkim Szatanem” (USA) i jego sojusznikami, jak również na arenie bliskowschodniej (zamach dokonany przez radykalnych szyitów na ambasadę Iraku w Bejrucie, zamachy na amerykańską i francuską ambasadę w Kuwejcie w 1983, mające na celu zniechęcenie Kuwejtu do wspierania Iraku. Seria zamachów terrorystycznych w Paryżu w 1986, w celu zmuszenia Francji do zaprzestania zaopatrywania Iraku w broń i amunicję). Tę działalność zakończyło podpisanie pokoju Iracko – Irańskiego w 1988 r.;
- 3) operacje mające na celu uwolnienie członków i sympatyków Hezbollahu aresztowanych przez nieprzychylne państwa w Europie i na Bliskim Wschodzie (porwanie samolotu linii TWA, dwa porwania samolotów kuwejckich w 1986 i 1988, porwania żołnierzy izraelskich i Armii Południowego Libanu);
- 4) walki z rywalizującymi ugrupowaniami o przejęcie kontroli nad Południowym Libanem i Bejrutem oraz o dominację na szyickiej arenie politycznej (starcia w 1986 z Syryjską Partią Socjalno – Narodową o kontrolę nad szlakami wiodącymi z Doliny Bekaa do Południowego Libanu). W 1987 doszło nawet do starć z armią syryjską, w rezultacie których zginęło 26 członków Hezbollahu. tzw. Masakra w Fathalla. W latach 1988-1990 rozgorzała wojna z AMAL-em o wpływy wśród społeczności szyickiej zakończona zawieszeniem broni wymuszonym przez Syrię i Iran).

Zakończenie 15-letniej wojny domowej, będące rezultatem Porozumienia w Taif, stworzyło podstawy do odbudowy życia politycznego w kraju. Jednakże wojna w Zatoce Perskiej w 1991 r. spowodowała wzrost wpływów syryjskich w Libanie, co zmusiło wszystkie siły polityczne do dostosowania się do takiego status quo, gdyż w przeciwnym razie groziło im odejście w polityczną niepamięć. Ponadto po zabójstwie przywódcy „Partii Boga” Abbasa al-Musawi’ego i jego rodziny, dokonanego w 1992 przez armię izraelską, nastąpiła zmiana za sterami władzy. Sekretarzem Generalnym został młody i dobrze wyedukowany Hassan Nasrallah. Zmiana ta spowodowała łagodniejsze podejście do jednego z głównych priorytetów politycznych, czyli nawoływania do utworzenia państwa panislamskiego i rewolucji islamskiej. W latach dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku hasło to zastąpione zostało wezwaniem do „dialogu”. Hezbollah dostrzegł, że efektywny, aczkolwiek ryzykowny politycznie, terroryzm może zepchnąć partię na margines życia politycznego Libanu i uniemożliwić jej wpływ na rządzenie krajem. Taki właśnie los spotkał milicje chrześcijańskie, które odeszły w polityczny niebyt.

Hezbollah rozpoczął „nową kartę” w swojej działalności. Partia skupiła się na walce z Izraelem o wyzwolenie Południowego Libanu i zwiększyła swoje zaangażowania w działania polityczne, reprezentując mniej radykalne poglądy i dopuszczając możliwość tworzenia państwa pluralistycznego wyznaniowo (aczkolwiek dalej jest przeciw wyznaniowemu podziałowi systemu władzy). Przedstawiciele Hezbollahu zaczęli przenikać do związków zawodowych, organizacji społeczno – politycznych, świata gospodarki i finansjery. Hezbollah przystąpił do wyborów parlamentarnych. „Partia Boga” od samego początku mocno zaangażowała się w pomoc humanitarną dla najuboższych regionów zamieszkałych przez Szyitów. Organizuje i finansuje programy stypendialne, socjalne, dostarcza bezpłatnej opieki medycznej, organizuje obozy letnie dla dzieci i młodzieży szyickiej, finansuje szkolnictwo. Ponadto roztacza opiekę i wspomaga finansowo rodziny „bojowników”, którzy zginęli w walce z żydowskim „okupantem” lub przebywają w izraelskich więzieniach. Na terenie Południowego Libanu rozwija, ze

swoich środków, system budownictwa komunalnego dla najbiedniejszych, prowadzi rozminowywanie poizraelskich pól minowych. „Partia Boga” posiada własne media (telewizję al-Manar, radio al-Nur oraz gazetę al-Intiquad, obejmujące swoim zasięgiem terytoria palestyńskie w Izraelu), szpitale, sieci sklepów, „centra samoobrony”, organizację charytatywną. Te działania Hezbollahu przysporzyły mu szeroką rzeszę zwolenników i chociaż trudno określić ilość aktywnych bojowników (szacowanych obecnie na podstawie różnych źródeł w granicach od 1000 do 5000), to w Południowym Libanie organizacja cieszy się wielkim szacunkiem i uznaniem. Należy stwierdzić, iż elastyczna polityka Hezbollahu po wycofaniu się w 2000 r. wojsk izraelskich w stosunku do ludności lokalnej (zwłaszcza chrześcijańskiej, która sympatyzowała z Izraelem), zapobiegła masowej repatriacji Libańczyków innych wyznań z terenów de facto zarządzanych przez Szytów.

W swojej działalności militarnej Hezbollah skupił się na walce o wycofanie wojsk izraelskich z terenów Libanu oraz zaakceptował obecność sił pokojowych UNIFIL. Działania Hezbollahu w zakresie walki z IDF zostały dostrzeżone szczególnie po dokonaniu przez armię izraelską masakry w Quanie, gdzie w wyniku ostrzału artyleryjskiego posterunku UNIFIL, na którego terenie przebywało ok. 800 uchodźców cywilnych (w większości kobiety i dzieci) zginęło ok. 100 osób (dokładnej liczby nie udało się ustalić) oraz 125 zostało rannych, w tym 4 żołnierzy UNIFIL.

Akcje zbrojne Hezbollahu przysporzyły mu, w krajach arabskich, sławy - jedynej siły zbrojnej potrafiącej skutecznie walczyć z Izraelem. Po wycofaniu się wojsk IDF w 2000 r. „Partia Boga” ogłosiła swoje zwycięstwo nad państwem żydowskim. Wycofanie się wojsk Izraela spowodowało brak ideologicznego usprawiedliwienia prowadzenia dalszych działań zbrojnych. Hezbollah stracił swoją legitymację do posiadania zbrojnych bojówek. Jednakże przywódcy Hezbollahu szybko znaleźli usprawiedliwienie dla dalszej działalności zbrojnej i powód do atakowania Izraela, twierdząc, że teren tzw. Farm Shebaa¹⁰ należy do Libanu i obecnie prowadzą walkę o jego wyzwolenie. Dla Hezbollahu zaprzestanie działalności zbrojnej oznaczać może spadek popularności wśród ludności muzułmańskiej. Dlatego też kontynuowane są ataki na pozycje armii izraelskiej szczególnie na posterunki zlokalizowane w rejonie Farm Shebaa i w pobliżu miejscowości Al Ghajar¹¹. Wzdłuż całej linii demarkacyjnej, tzw. Blue Line pomiędzy Libanem a Izraelem Hezbollah rozbudowuje system posterunków obserwacyjnych (najczęściej w pobliżu posterunków UNIFIL, co ma zapobiegać atakom ze strony izraelskiej), prowadzi nieregularny ostrzał terytorium Izraela za pomocą rakiet Katiusza (Hassan Nasrallah stwierdził w czerwcu 2005 r., iż posiada 12.000 różnego typu rakiet) oraz dokonuje sporadycznych porób rajdów na sporne tereny Farm Shebaa w celu dokonania porwań żołnierzy żydowskich, aby następnie wymieniać ich na uwieczonych członków Hezbollahu. Należy zaznaczyć, iż rząd i Armia Libańska nie mają w rejonie Południowego Libanu zbyt dużego wpływu na operacje militarne „Partii Boga”, która w zasadzie kontroluje i zarządza tym rejonem. Hezbollah lekceważy rezolucję ONZ nr 1559 z 2004 r. wzywającą do wycofania się obcych wojsk z terenu Libanu (Syria) oraz rozbrowienie ugrupowań paramilitarnych. Przeciwno złożeniu broni są również bo-

¹⁰ Sheeba Farms są obszarem o powierzchni ok. 250 km² na stokach góry Hermon, oficjalnie należącymi do Syrii (również wg ONZ), a okupowanymi przez Izrael. Aczkolwiek Syria w przeszłości deklarowała przekazanie tego regionu Libanowi, nigdy nie został sporządzony żaden oficjalny akt rządowy.

¹¹ 28.05.06 miała miejsce największa od 18 lat wymiana ognia między Hezbollahem a IDF.

jówki palestyńskie w Libanie (aczkolwiek zgodziły się, że broń nie może znajdować się poza obozami uchodźców) oraz Hezbollah, który twierdzi, że musi mieć broń do obrony Południowego Libanu przed agresją Izraela, oraz do walki o wyzwolenie Farm Shebaa. Różne próby rozwiązania tego konfliktu, łącznie z koncepcjami wcielenia paramilitarnych oddziałów Hezbollahu do struktur armii libańskiej, są zdecydowanie odrzucane przez przywódców partii. Wydaje się, że nawet wycofanie się Izraela z Farm Shebaa nie zmieni podejścia Hezbollahu do kwestii posiadania broni, gdyż „Partia Boga” twierdzi, że broń jest jej potrzebna do obrony przed potencjalną agresją Izraela¹². Ponadto przywódca partii Hassan Nasrallah wielokrotnie oficjalnie podkreślał w swoich przemówieniach, że Hezbollah wspiera Palestyńczyków w dążeniu do utworzenia własnego państwa, co jest możliwe tylko po całkowitym zniszczeniu Izraela i odzyskaniu Jerozolimy.

Jedną z głównych przyczyn powstania Hezbollahu w 1982 r. była reakcja części szyitów libańskich (wspieranych przez irańskich Strażników Rewolucji) na okupację izraelską ich kraju oraz sukces rewolucji islamskiej w Iranie. Idee Chomeiniego znalazły podatny grunt na ziemi libańskiej, targanej wojną domową, gdzie przerażeni ludzie szukali oparcia i bezpieczeństwa, chroniąc się pod skrzydła lokalnych milicji wyznaniowych. Nowa organizacja sięgnęła po najbardziej radykalne środki walki, jakim jest terroryzm, wprowadziła nowe metody działania, jak zamachy samobójcze, nowa technika porwań samolotów oraz siała przerażenie poprzez rozlew krwi niewinnych ludzi. „Partia Boga” szybko uznana została za jedną z najbardziej radykalnych, stosującą najbardziej szokujące środki w walce o swoje idee. Z czasem przywódcy ruchu zauważyli, że organizowanie krwawych jatek nie prowadzi do osiągnięcia zakładanych celów, ideologia państwa wyznaniowego wzbudza strach i znaczny opór wśród innych grup religijnych w Libanie, a bratobójcza walka z AMAL-em, konkurencyjnym ugrupowaniem szyickim, osłabia tylko pozycję tej grupy wyznaniowej w kraju i nie przysparza im zwolenników. Hezbollah musiał dostosować swoje cele strategiczne do istniejącej sytuacji, prawdopodobnie tylko czasowo odstąpił od idei państwa islamskiego. Nastąpiła jego „libanizacja” i z wiernego wasala Iranu i Syrii działającego na ich zlecenie, stał się partią polityczną posiadającą własną reprezentację w parlamencie. Po antysyryjskich demonstracjach w lutym 2005 r. wywołanych zabójstwem Rafika Harririego, prosyryjskie Hezbollah i AMAL znalazły się w trudnej sytuacji politycznej. Jednakże pierwsze wolne wybory w Libanie w 2005 r. zorganizowane po utracie wpływów Syrii i wycofaniu się jej wojsk po 30 latach stacjonowania w tym kraju, pokazały rzeczywistą siłę polityczną partii wśród społeczeństwa szyickiego. Hezbollah mimo wcześniejszych różnic ideologicznych z AMAL-em wystąpił do wyborów w koalicji, zdobywając wszystkie 27 mandatów przeznaczonych dla Szyitów (AMAL – 15, a Hezbollah zwiększył swój stan posiadania do 14 mandatów).

Czy Hezbollah przekształcił się z organizacji terrorystycznej w partię polityczną i powinien zostać usunięty z list organizacji terrorystycznych? W chwili obecnej Hezbollah nadal posiada swoje siatki poza granicami kraju, które skupiają się na pozyskiwaniu funduszy (zarówno legalnie, jak i nielegalnie), werbują nowych członków oraz prowadzą działania rozpoznawcze przeciwko Izraelowi. Hezbollah dopuszcza się ata-

¹² Sekretarz Generalny Hezbollahu Hassan Nasrallah stwierdził, że „odetnie ręce i głowy oraz odbierze życie każdemu, kto się spróbuje rozbroić Hezbollah”.
<http://www.naharnet.com/domino/tn/NewsDesk.nsf/getstory?openform&3DDE05FAFA55FD02C22571850038134A>

ków zbrojnych na tereny Izraela oraz sporne (Farmy Shebaa), oraz jego instalacje wojskowe wzdłuż granicy z Libanem. Oficjalnie popiera i wspiera finansowo (oraz prawdopodobnie szkoli) terrorystyczne ugrupowania palestyńskie, jak Hamas i Islamski Jihad zarówno na terytorium Libanu, jak i w na Zachodnim Brzegu, umożliwiając prowadzenie akcji z terytorium Libanu. Równocześnie dają się zauważyć różnice poglądowe z innymi islamskimi organizacjami terrorystycznymi. Ostatnio nastąpił ostry konflikt z Al-Quaidą, która wezwała Hezbollah do rozbrojenia i określiła partię jako „tarczę syjonistów”, po tym jak Hezbollah uniemożliwił atak na pozycje Izraela z rejonu Południowego Libanu¹³ (prawdopodobnie, aby zachować status quo w tej części kraju), co może oznaczać wzrost napięcia i przeniesienie konfliktu irackiego pomiędzy sunnitami i szyitami na terytorium Libanu. Ostatnio Donald Rumsfeld oskarżył „Partię Boga” o pomoc w szkoleniu grup terrorystycznych w Iraku¹⁴, aczkolwiek Hezbollah unika afirmowania swojej działalności poza granicami Libanu. Ponadto służby wywiadowcze USA żywią obawy, iż członkowie partii na polecenie Iranu mogą stanowić zaplecze i bazę do ataków na państwa Zachodnie.

Hezbollah mimo zmian, jakie nastąpiły w jego 24 letniej historii, wejścia na arenę polityczną, dalej będzie podejrzewany o stosowanie i wspieranie terroru, dopóki nie dokona samorozbrojenia się zgodnie z rezolucją ONZ nr 1559. Ponadto niezbędną przesłanką jest likwidacja grup zbrojnych partii, jak uczyniły to inne chrześcijańskie partie libańskie, oraz nie zaprzestanie wspierania, finansowania i szkolenia innych muzułmańskich grup terrorystycznych na Bliskim Wschodzie. Poza tym musi nastąpić wyraźne odcięcie się tej organizacji od swoich dawnych mentorów i sponsorów Syrii i Iranu oraz przejście do realizowania własnych koncepcji politycznych zapewniających Libanowi praworządność i stabilizację. Dodatkowo partia musi znaleźć legalne źródła finansowania swojej działalności, gdyż udowodniono jej (lub zarzuca się) czerpanie korzyści z produkcji, przemytu narkotyków i papierosów¹⁵, nielegalny handel diamentami z państw Afryki Zachodniej, handel bronią i materiałami wybuchowymi, i wyposażeniem wojskowym, ściągania haraczy od przedsiębiorców w Libanie Południowym. Mimo dużego postępu i zaprzestania widocznego terroru międzynarodowego dopiero po spełnieniu tych warunków „Partia Boga” może zostać uznana za rzeczywiście demokratyczną siłę polityczną w Libanie i znaleźć akceptację na arenie międzynarodowej.

---

¹³ <http://www.naharnet.com/domino/tn/NewsDesk.nsf/getstory?openform&49F1C2B37E259A1CC2257191001BE5BA>

¹⁴ <http://www.naharnet.com/domino/tn/NewsDesk.nsf/Lebanon/7C22C50FA4FBF8E1C22571960021AF47?OpenDocument>

¹⁵ <http://www.washingtoninstitute.org/templateC06.php?CID=772>